

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Mártzius' 11dikén, 1825.

Spanyol Amerika.

Több négy hetinél, hogy valami Ney-Yorki kereskedőnek levele után majd minden Európai újságokban megfordult az a Panamai tudósítás, melyben a' mondatott, hogy a' Perui Vice-Király La-Serna, Gen. Canterak 's még más két Spanyol Királyi Generálisok, Bolivárt, tavaly Sept. 17-kén Guamanga és Cuzco között elől-hátul megtámadván, ötet telyesen semmivé tették volna; hogy Bolivárnak 6000 emberei 's négy Generálisai estek volna el, úgymint Miller, Cordoba, Nichochea, Sucre; 's hogy maga Bolívar egyedül futott volna az erdők közé, de három lovat fároztott-ki maga alatt, 's a't. Már akkor megírtuk, hogy ezen nagy győzedelmeket több féle környülállások kétségesítik, az Amerikai újságlevelek pedig nem soká az után nyilván megírták, hogy az ezeket illető tudósítások nem érdemelnek semmi hitelt.

Minthogy azonközben ugyan ezen nagy győzedelmi tudósítások most Madridból ismét minden felé kihirlettettek 's még a' Párisi Csillag is újabban közli őket, tehát mi is jónak találtuk legalább olly megjegyzéssel való emlékeztetést tenni felőlök, hogy minekelötte hitelt adnánk nékiük, várjunk bizonyosabb tudósításokat.

Újabban az a' hír terjedt-el ugyan csak Madridból, hogy La-Serna, Canterak, és Valdecz, Olanétára egyesített erővel reá rohanván, ötet egészen semmivé tették. Ma pedig azt olvassuk egy Peruból

Arequipából jött és onnét Sept. 17-dikén indult levélből, hogy Olaneta és Valdecz Alkura léptek együtt, 's abba egyeztek meg, hogy Olaneta, mint neutrális Vezér, sergeivel a' Desoguadero és Tupicza között lévő vidékeket Felső Peruban foglalja-el, de se a' Spanyol Királyi se a' Republikai sergek ellen ne tegyen semmi mozdulást; a' melly egyezés után, La-Serna, Canterak és Valdecz, egyesített erővel Bolivárnak fordultak volna.

A' tengerről is minden órán nevezetes történetnek híre csendítheti meg azoknak füleiket, kik az Amérikában most folyó nagy dolgokra figyelmezeni méltónak tartják, mint hogy a' Callaói kikötőhelyben a' Spanyol Királyi hajók 's az őket bezárva tartó Columbiái hajók, olly készen állanak az öszszecsapásra, hogy csak a' jó alkalmatosságot várják. Azon dolgokról, a' mellyek a' Callaói tenger-part' szomszédságában tavaly September napjaiban folytak, így írtak a' Baltimoréban Jan. 10-dikén kijött Újságlevelek: —,

„Az Asia és Achilles nevű Spanyol línéahajók Sept. 15-dikán érkeztek meg Európából a' Radixi kikötőhelyből Callaó elejébe. Ekkor a' Republikánusok Admirálsa Guise a' kikötőhelytől nem messze S. Loronzo szigeténél állott egy 38 ágyus fregáttal 's egy kishajóval, 's a' Spanyol línéahajóknak megérkezése azon telegrafus által adatott tudtára, mellyet a' nevezett szigeten ő állítatott-fel. Ó azonnal hozzá készült a' verekedéshez, de a' Spa-

nyolok, ámbar nállánál erősebbek voltak, azt nem fogadták-el, hanem a' helyet bevezettek Callaóba. Guise 4 napokig evezett fel-s-álá a' kikötőhely' torka előtt, 's látván hogy a' Spanyolok a' kikötőhelyben valamely expedízióhoz készülnek, elevezett onnét Hua ch ó h o z, másképpen Salináshoz, segítség után, a' mellyel October' 6-dikára Callaóhoz vissza érkeztén, ismét S. Lorenzónál állapodott-meg vasvacs-kákon. A' segítség, mellyet Huachóbol hozott, három Columbiái hajókból állott. Micsoda expedízióhoz készítették magokat a' Spanyolok a' kikötőhelyben, azt nem tudhatta-meg Guise, csak azt lehetett tudni, hogy az Ásiából, Achillesből, a' 28 ágyus Esterből, egy 7 ágyus briggből, és néhány szállító hajókból állott volna az expedíziójók, ha kivezhettek volna, de nem evezhettek-ki, mint hogy már ismét ott állott a' Guise serge.

Ezen tudósítást Stranger nevű Észak-Amériikai briggit vitte Baltimoréba, a' melly Oct. 7-dikén hagyta oda Collaót, következő képpen nem tudhatott semmit a' későbbi történetekről. Generális Rodil, a' Callaói vár' Kommandáns, fenyegette a' kikötőhelyben lévő Spanyol hajók' vezérét Admirális Guruzetát, hogy ha haladék nélkül ki nem evez, és az insurgens Guisi' hajóit meg nem támozza, a' bástyákról rá fog ágyuztatni; Guruzeta ellenben úgy felelt, hogy ő nintsen a' Gen. Rodil vezérlése alá rendeltetve. Mi történt az után, még nem írják.

É s z a k i - A m é r i k a.

A' van az innét Európába érkezett újságlevelekben, hogy kétségbe se' lehet hozni, hogy Gen. Jackson választatik a' Respublika elölülőjévé.

Hogy a' Nyugat-Indiai tengeren a' számtalan prédáló hajókat, mellyek miatt a' tengeri kereskedés szörnyű károkkalt szon-

ved, meg lehessen zabolázni, olly ovalatott terjesztett Barbours nevű tag a' Senátus' elejébe, hogy hatalmat kell adni az Elölülőnek arra, hogy haladék nélkül husz Korvetteknek mind husz-husz ágyusoknak, építtetéséhez fogasson; továbbá, hogy azon esetben, ha a' mondott szigeteknek Elöljárójik nem lennének olly állapotban, hogy az ő öbleikbe 's kikötőhelyeikbe bevező prédáló hajókat magok megzabolázhassák; úgy az Észak-Amériikai hajós vezéreknek szabad legyen ezen szigetekre, még Cuba szigetére is, kiszállani, 's ezeknek kikötőhelyeiket bezárni.

Monroe, a' Respublikának eddig volt Elölülője, egy' Meghívást intézett a' Congressushoz, mellyet summázva így közölhetünk: — „

„A' Senátushoz és a' Képviselők' házához! Mint hogy az én Elölülőségemnek a' Congressus mostani ülésének végződésével meg kell szünni, jónak találom az Uraságiok' figyelmét egy olly tárgyra fordítani, a' melly nem csak engem, hanem Constitúciónknak talpkövével megégyezőleg a' közönséget is nagyon illeti. Én sokáig és nagyon terhes környüllállások között szolgáltam hazámat künn-benn, és nagy summák fordultak-meg kézemenn. Ezért én szoros megvizsgálást kívánok, és ha a' talál ezen vizsgálódásból kijöni, hogy ha a' közönség, miattam vagy más miatt, kiért én tartozok számolni, szolgálatom' ideje alatt megkárosított, ezt én vissza fordítani kész leszek. Ellenben ha a' fog kijöni, hogy valamely esetben (és iteletem szerint illy esetek többek fognak találatni) nekem nem tétetett, mint a' törvények és régibb példák kívánták volna, igasság, Uraságtokra bízom megítélését, hogy nem kell-e ezt még egyszer fontolás alá venni. Azt kívánom, hogy a' dolog olly szorosan vizgáltassék-meg, mint ennek a' magános személyek közt kell véghez vi-

tettetni. Illy dolog' regulázta'sának, a' melly hozzám hasonló hivatalbéli embert illet, mindenkor a' Congressus' által 's a' közönség' szemei előtt kellene véghez menni. Egyéb okok között, a' mellyekre nézve kívánságom helybehagyattathatik, rcám nézve nagyon fontos az, hogy egy Polgár, ki a' hazának a' legfőbb hivatalokban sokáig hűségesen szolgált, jussa van ahhoz, hogy, midőn magát a' Státus' szolgálatjából vissza vonja, a' csendes és békeséges élethez számot tarthasson: e' pedig meg nem eshetik különben, ha csak az ő maga viselete minden pénzbeli környülállásokra a' legszorosabb megvizsgáltság által olly talpköre nem helyhezhetődik, a' mellyet semmi tekintet meg nem mozgathat. És mint hogy a' véllem történendő megvizsgáltság jövendőre nézve a' mi ezután következni fogó Országlószékeinkre nézve is példa gyanánt szolgálhat: 'igy ebből a' közönség még nagy hasznokat vehet; nagy oltalmára szolgálhat ez a' közönségnek abban, hogy az ő bizodal-mával jövendőben senki vissza ne élhes-sen. Kélt Vashingtonban Jan. 5-dik nap-ján 1825-ben. " —

„Aláírta: Monroe James.

Monroének ezen kívánságára azt ha-tározta Jan. 11-kén hosszas vetélkedés után a' Congressus, hogy 7 személyek-ből álló Biztosságot kell kinevezni, an-nak elibe ezen tárgyra nézve különös út-a'stást kell adni, 's a' dolgot erre kell bízni.

Nagy Britannia.

Februárius' 21-dikén, a' melly napra a' Dublini Catholikus Egyesületnek meg-táztatását illető jovallatnak második versbéli felolvasatása vala határozatva, nagyon sok Kérelmek adattattak ezen jo-vallat ellen az alsó ház' elejébe; 's beszé-

dék is nagyon hathatósok tartattak több tagok által ugyan ezen ülésben ezen jo-vallat ellen, és az eránt, hogy fell kell szabadítani a' Catholikusokat az őket nyo-mó törvények alól. Végezetre voksolás alá bocsáttatván a' jovallat, csakugyan meg-határozatott annak másodszori felolvas-tatása is, az az, hogy az Országlószéke-nek hatalom adattassék a' Catholikus Egye-sületnek eltörlésére. A' jovallatnak 255 pártfogóji és 107 ellenzőji találtattak. A' harmadik versbéli felolvasatás, a' melly azt teszi, hogy akkor az által a' jovallat az alsó házban telyesen meg leszen erőssítettve, a' közelébb tartandó ülésre határozatott.

Hanem csakugyan elhalasztatott azon napról, melynek azt a' főbb okát írják, hogy Hume nevű tag nagyon heves és hathatós beszédet intézett a' Parlamen-tumhoz az Irlandusok pártfogására.

A' Kincstár' Cancelláriusának kívánsá-gára Febr. 19-dikén 200 millió forintokat határozott az alsó ház Kincstár Nótáiban az Országnak ezen esztendői költségeire.

A' Liverpooli Kurír írta Febr. 15-dik napján, hogy oda Buenos-Ayresből az Urania nevű hajó megérkezvén, egy Új-Seclandi Fejedelmet hozott mint utast, a' ki úgy akadozt az Urániához, hogy ez Calcuttából evezvén Amérikanak Nyugoti partjai felé, mikor a' Cook' útján által ment, sok csajkák eveztek utánna, mel-lyekben egy Új-Seclandiai Vad törzsök-nép ült a' maga Fejedelmével együtt. Az Ánglus Kapitány megengedte ezen Vad-em-bereknek, hogy Fejedelmekkel együtt fel-mehessenek a' hajóra: hanem úgy kezdet-ték ott magokat nem soká viselni, hogy a' Kapitány elvesztette hozzájuk való bi-zodalmat, 's úgy kezdett gondolkodni, hogy ezek Kannibálok lévén még megjö-hetne a' kedvek, hogy őtet is megöljék és megegyék, melyre nézve kérte a' Fe-

jedelmet, hogy küldje vissza az embereit a' magok szigetjekre, 's a' Fejedelem azonnal el is küldötte a' hajórol minden embereit, hanem tellyességgel reá nem engedte vétetni magát a' hajórol való eltávozásra, azt mondván, hogy ő Angliáról annyi sok csuda dolgokat hallott, hogy eltökéllette magát az oda való menetelre 's a' maga kegyelmes Bruderjének György Királynak meglátására. A' hajó az után Amérikanak Nyugoti partjai mellől Bucnos-Ayresbe, 's onnét végre Liverpoolba érkezett 's az ember-évo Fejedelmet is oda hozta. Azt mondják, hogy Vad létére nagyon szép ember 's a' teste szépen meg van cifrázva a' tactoirozás' mestersége által (talám be-edzés' mesteriségnek lehet nevezni).

Francia Ország.

Említettük közelébbi levelünkben, hogy melly tüzes öszszeszollalkozásokra adott Febr. 19-dikén alkalmatosságot a' követek' kamarájában Laurencin nevű tag azon jóvállása által: hogy a' kivándorlott Francziák' káranak megfordittatását úgy kell eszközölni, hogy a' kik nemzeti jószágot vásárlottak, most a' régi birtokosok' káranak egy részét fordítsák vissza. Irtuk, hogy ezen jóvállatnak annyira ellene szegezte magát a' Financziái Minister Villele, hogy kinyilatkoztatta, hogy ha ezen jóvállatot csak megfontolás alá akarná is a' kamara venni, az Országlószek meg nem engedné, hogy a' kamara az egész törvényjóvállat felett való tanácskozást tovább folytassa. A' Ministernek ezen nyilatkoztatása ellen nagyon kikeltek az úgy nevezett Ultrák, azt mondván, hogy a' Minister ez által nagyon megsértené a' kamarának Reguláját. Ezt a' Minister tagadta. Ebből szármozott a' tüzes öszszeszollalkozás, míg végre, Labourdonaye nevű heves Ultra megnyerte, hogy beszélhessen, ám-

bár a' sor nem rajta volt; de csak úgy hogy a' kamara' regulájiról beszéljen; és e' képen beszélt: —

„A' mi minden Regulajink között legelső Regula a' Constitúció; e' pedig azt kívánja, hogy a' mi törvényjóvállatok felett való tanácskozásaink szabadon folyhasanak; már pedig ezek azonnal nem folynak szabadon, mihelyest a' Minister azzal fenyegetődzik, a' mit most cselekedett, hogy a' törvényjóvállatot vissza veszi, ha a' kamara a' Minister akaratjával ellenkező tanácskozást tart.

A' Minister: — „Ezt a' Minister nem mondotta.“

Labourdonaye: — „E' volt szavainak értelme. A' Constitúció megengegedi nekünk, hogy jóvállatokat tegyünk 's a' jóvállott törvényekben megjobbításokat jóválljunk. Ezen just töllünk senki meg nem tagadhatja. A' Király és a' két kamarák, mint a' három törvényhozó hatalmaknak egyesülete, birnak azon jussal, hogy a' Constitúciónak regulázó cikkelyein kivételt tehessenek; a' mi már meg is történt; a' Király jóvállott már e' féle kivételeket, 's a' kamarák ezeket helybe hagyták, és helyesen cselekedtek. Ha a' Király, mint a' mondott három hatalmak' egyike, bir azon jussal, hogy e' féle kivételeket jóvállhasson, úgy ti is birtok ezen jussal, mint a' kiknek hatalmatok a' törvényhozásra nézve éppen olly széles, mint a' Királyé 's azzal mellesleg való úton folytatja járását. Mindenkor tehettek illy kivételeket ti is, csak az, a' két más Hatalmak, tudniillik a' Király és a' Pair-kamara által helybehagyattassék. Ha tehát egy tag közzülünk a' Constitúciónak valamolly regulázó cikkelyétől való kivételt, vagy megjobbítást jóvall, 's ezért a' Minister fenyegetődzik, nyilvánágos dolog, hogy ez által ezen kamarának felséges hatalmát illetlenül megsérti; midőn a' maga akaratját a' ti jusaitok és tanácskozásaitok

Lözzé teszi. Most már az a kérdés fordul elé, hogy tartoztok-e ti ezen ellenmondásnak engedelmessé, vagy nem? Éppen más volna, ha a' Minister a' Király' nevében tette volna ezen ellenmondást, mint hogy a' Királynak mindenkor hatalmában áll a' maga jóvállatját vissza venni. De nem így történt a' dolog; a' Minister csak a' maga nevében mondta, hogy a' törvényjavallatot vissza veszi, holott neki nem szabad a' maga akaratját a' Király' és az egyik törvényhöz kamara' akaratjaik közé taszítani. —

A' Minister: — „Ezt a' Minister nem cselekedte (Villele magáról szoll); csak köteleességét teljesítette. Az, a' ki a' jóvállatot tette vala (Laurenszin) gyaníthatólag úgy ítélte, hogy az Országlószer helybe fogná hagyni az ő jóvállatját; őtet tehát ki kellett venni ezen balvelekedésből. Sőt esmervén a' Minister a' Király' akaratját, neki még ennél is tovább kellett menni, 's nem fenyegető dzve, mint ezt a' Minister nem is cselekedte, hanem csak megjegyzés képpen tudtára kellett a' Kamara előtt a' megjobbítást jóválló Úrnak adni, hogy egy olly megjobbításnak jóvállását, melly a' Constitúziót megsértene, az Országlószer nem fogja megengedni, 's ezt tovább vitatni nem is fogja hagyni.“

Néhány tagok: — „Eppen ez az, a' mit mi erősitünk.“

Ismét mások: — „Eppen ezen megjobbítás az, a' mint mi további vitatás által kifejtteni akarunk. Francia Országának tudni kell azt hogy hova akarnak bennünket vezetni. A' kivándorlottaknak maradékaik in natura akarják vissza kapni jószágait. Ez az ő kívánságok!“

Perrier: — „Én azt kívánom, hogy beszélhessek.“

Elölülő: — „Én ezt meg nem engedhetem; mind ezek haszontalan veteke-desek.“

Perrier: — „Az úr tehát a' kamara' régulája helyébe a' maga akaratját teszi.“ — Ezen szók után nagy láрма kezdődött. Az Elölülő a' csemetjét kezébe vévén, csemetett, melly azt szokta jelenteni, hogy csendesség legyen.

Perrier: — „A' Ministeri tanács' Elölülője (Villele) azért jön közzünkbe, hogy előnkbe törvényt szabjon; az úr pedig, kamara Elölülője, minket akadályoztat a' tanácskozásban.“ — Erre ismét nagy láрма hallatott.

Elölülő: — „Én midőn ezen helyen ülök, sem a' Ministeriumtól sem Perrier úrtól sem mástól parancsolatokat el nem fogadok, 's csak a' Régulának engedelmeskedek.“ — „De biz igen a' majoritásnak is, így szollott Devaux 's így folytatta beszédét: — „Töllünk egy milliárdot kívánnak. Ez mint adósság: igen kevés. A' Kivándorlottak a' kivándorlásért ingó és ingatlan jószágait, tőkepenzeiket, jövedelmeiket, mindeneiket elvesztették. Ti vagy mind ezekkel adósok vagytok nékik, vagy semmivel se. Az, hogy most módottok nints megfizetésre, nem óldozfel attól bennefeket. Ha pedig csak bő-kezűségből akartok nékik egy milliárdot határozni, úgy ez igen sok; azonban pedig így se nyugtatjátok meg a' Kivándorlottakat soha. De mire való lenne ez a' bő-kezűség, midőn az elfoglaltatott jószágoknak nagyobb része éppen ezen elfoglalás által különben is a' Kivándorlottak kezire jutott? Így bírja a' Condé-ház ma a' Montmorency-ház' jószágait. Vessétek vissza tehát azon törvényt, a' melly által minden ügyek, minden indulatok veszedelmes pezségre fognak juttatódni; azt a' törvényt, a' melly szerént nem Francia Ország bocsát meg a' kivándorlásért, hanem a' kivándorlás Francia Orzágnak.“

Nagyon megkülönböztette magát ezen beszélők között Gen. Foy. Az ő beszédét, ámbár hosszú, el nem halgathatjuk, mert

igen fontos. Ez, közelebbi levelünkben fog következni. Most még csak azt jegyezhetjük meg, hogy a' törvényjavallatnak első czikkelye, némelly változásokkal, mind ezen fontos ellenmondó beszédek mellett is meghatározottat, ily szavakban: — „Harmincz milliók, mint egy milliárd' interestese, fognak azon kárnak kipótlására fordíttatni, mellyel azon Francziának adósok vagyunk, kiknek ingatlan jószágaik azon földön, a' melly 1792-tőlben Jan. 1-ső napján a' Francia határon belől találtattak, a' kivándorlásra, deportáltatásra, 's revolúziós módon történt megítéltetésre nézve hozott törvény' ereje szerent elvették 's eladtak. Ez a' kár-megtérítés, végképpen való legyen, 's a' jelenlévő Czikkelyben kimondatott summánál nagyobb, ezen czélra semmi esetben soha ne fordíttathassék.“

A' Párisi Csillag így beszéll Márcz 1-ső napján: — „Minden (Royalista és Oppozitziós) Ultra-írók, a' Francziák úgy mint az idegenek, megegyeztek, hogy bámulásra méltó újságokat terjeszsenek-el. A' Londoni Kurír azt beszéli, hogy az Észak-Amériikai Státusok hadat izentek Spanyol Ország ellen; a' Párisi Kurír úgy vélekedik, hogy ezen hír Londonban talám abból vette eredetét, hogy Generális Jackson az Észak-Amériikai Státusok Elölülőjévé választott. Az Indikátor Bordeauxben azt írja, hogy Cuba szigete függetlenné lett és magát a' Mexikói Respublikához esatolta. Ugyan ott azt jelenti a' Memoriál, hogy Spanyol Országba újabb néhány Francia Regementek mennek-be nem soká. A' Constitúzionel azt erőssíti, hogy a' Spanyol és Orosz Kabinétek között olly Kötés állott lábra, melynek Amerika' visszafoglaltatása a' célja, a' mellyért Spanyol ország a' Baleares szigeteket vagy Kaliforniát ígerte az Orosz Birodalomnak. A' Journal-de-Debats haj-

landó azt hinni, hogy Amérikára nézve Congressus tartódik Párisban. Egy más újság azt beszéli, hogy Toulonból hadi hajós sereg fog az Archipelagusre evezni. Mi (a' Csillag' íróji) azt tanácsoljuk mind ezen megnevezett újságok' olvasóinak, hogy mind ezekről a' fontos hírekről való ítéleteiket függeszszék-fel néhány napokig, mert ezek meg fogják őket a' felől győzni, hogy minden e'-fele gyáva-ságoknak nem kell egyszeriben 's ily könnyen hitelt adni.“

Februárius' 27-dikén azt írta volt ugyan csak ezen Csillag, hogy a' Constitúzionel arról tévénemlített, hogy Londonban az Amériikai portékák' becese hirtelen hágni kezdvén felfelé (a' melly igaz is), azt a' megjegyzést tette szavai után, hogy ő fél, hogy a' Világ' bekessége, meg fog háborítottódni. — A' mi a' Constitúzionelnek ezen félelmét illeti, így szoll a' Csillag, mi még csak arra se tartjuk ezen félelmet méltónak, hogy megezáfoljuk, mert azt gondoljuk, hogy a' Constitúzionel csak másokat akar ijeszteni, de maga nem hiszi a' mit irt.“

Arra a' Papavoine nevű gyilkosra, kiről tavaly többször irtunk, sokáig tartott elővizsgálások után, réa bizonyosodván 's végezetre maga is megvallván, hogy az 5 és 6 esztendőz gyermekeket, kik az anyokkal a' Vicennesi erdőben sétáltak, ő ölte-meg, Febr. 26-ikán kimondották a' halálos ítéletet.

Magyar Ország.

Pestről: Mártz. 5-dik napján: Veszprémben Februarius' 27-én hirtelen meghalt Fő Tisztelendő Kiss Ferencz Nagy Prépost és Generális Vikárius Úr, életének 58-dik esztendejében, a' ki nagy historiai, és theologiai tudományával, mint a' Veszprémi, és a' Pesti Sémnariumokban volt Professor, magánakszép

hírt szerzett; azután mint Kanonok, és Vicarius Generalis bölts kormányozása, jámbor és tökéletes élete, irgalmas alalmazkodása, és az egyházi rendet dicsőítő példás magaviselete által köz szeretetet, és tiszteletet nyert.

E r d é l y.

Décs Februárius' 13-kán:

Nemes Belső Szolnok Vármegye' ezen Nemes Décs Várossában össze sereglött Rendei, minden Hazafiak' előtt figyelemességet és követést érdemlő módon innepelték meg e' máj napon, Országunk Atyának és Fejedelmének Születése napját, meljért is azt közönségessé tenni illőnek láttuk.

Ugyan is: Ezen nevezetes Nap reggelén, az itten lévő Franciscanusok temploma előtt kirakott ágyuk durrogása és a' harangok zúgása megnyitván az öröminnepet, a' Fő Hercege József Huszár Regimentjének egy Osztálya, több Fő rendű Stabalis, s ezeken kívül, részszerént szolgálásban, részszerént nyugalomban élő Tisztektől kísértetre több rendbeli tüzelésivel az Isteni Tiszteletet díszesítette.

Az Isteni tiszteletnek ezen helyen, több Éljen! kiáltások közt lett elvégződésével a' Nemes Megyének minden rangú Tisztviselőji a' Város Magistratussától és a' Nemes Választott Közönségtől kísértetre által mentek az Evangelico Reformátusoknak ugyan itten lévő Templomába a' hollott a' rendes éneklés' végével Környékbeli Esperest Tiszteletes Mihályi Mihály Úr a' Tárgyméltóságához képest, egy igen fontos beszédben mutogatta meg azt a' Nagy számmal össze sereglött Halgatók előtt, mely Szent kötelessége legyen egy jó Polgárnak a' Fejedelem és az Előljárók eránt való tiszta tisztelet és engedelmesség. Több érzékeny Éljen kiáltások, s az ezen Templom előtt is megjelent Katonáságnak ugyan

annyiszori Salve lövéseik után leborulván a' Nép buzgó könyörgéssel kérte a' Gondviselést jó Fejedelmünk becses élete fenntartásáért, melyet az ágyuk durrogásai, Katonáságnak Salvei, és határnélkül volt Vívát kiáltások rekesztének-be.

Ezek után Nemes Megyének Fő Ispánnya Hallerkői Méltóságos Gróf Haller István Úr Ó Nagysága, a' Környék és a' Katonáság Előljárójit, egy valóban díszes ebéddel vendéglé meg, mely közben Jó Fejedelmünk hosszúas életéjért számos poharak ürítették-ki, nyugalomban élő Generális Báró Rákovszky Ó Nagysága pedig az e' napon kiállott Közkatonaság számára, az Ó Felsége hosszúas és egészséges életéért leendő meg ivás végett méltóztatott 40 Rftokat váltóban ajándékozni, melyeket a' Huszárok ugyan ezen célra még e' máj napon el is költöttek.

Küköllő Vármegyéből Ditső Sz. Mártonból, Februárius' 14-ről. — Nemes Küköllő Vármegye' Rendei Felséges Fejedelmünknek, Iső Ferencznek, a' Fő Gondviselőtől Kegyes Kormányra alá bízott Népnek ezen valóságos Atyának Születése' Napját e' folyó Hónap' 13-kán szívrecható fiui buzgósággal innepelték-meg. — A' Nemes Rendek Dicső Sz. Mártonban a' Vármegye' Házánál özsveseregelvén, innen egy díszes sorral mentek-sel Szőkefalvára a' háláadó Isteni Tiszteletnek megtételére. Elől számos Nemes Lovagok között a' Vármegye' Fő Ispánnya, Cs. Kir. Kamarás Hallerkői Méltóságos Gróf Haller László Úr Ó Nagysága ment maga kocsijában; kit a' kocsiknak sokasága kísért. — Szőkefalván, minekutánna a' Reformatum Templomban az Alattvalóknak az Uralkodó Felsőghöz való kötelességről Tiszt. Prédikátor Faragó András Úr által fontos Beszéd tartatott volna: a' Fő Esperesti Romano-Catholicum Templomban a' szo-

kott Hálaadó Ének: „Téged Isten dicsé-
rünk“, Fő Esperest Fő Tisztelendő L o-
steiner János Úr által anya nyelven
énekelte, az Isteni Áldozat mo'sár
ágyuk' dörgései, és az ömlendő szívek-
nek felemelkedett buzgó érzései között
bémutatott a' Mindenség' Urának. —
Onnan a' Nemes Rendek hasonló díszes
sorral a' Vármegye' Házához visszatérvén
Ditső Sz. Mártonba, itten a' Vármegyé-
nek, a' maga kegyességéért szelidségéért,
és egyeneslelkűségéért mindenektől szere-
tett Fő Ispánya, Ts. Fő Biró Kispál
Lászlóné Máté Klára Aszszony Gazdasz-
szonyi vigyázata alatt, egy fényes ebédet
adott: mely alatt legelőbb is Felséges Fe-
jedelmünknek, azután Felséges Aszszon-
nyunknak, azután a' Felséges Korona Örö-
kösnék, továbbá az egész Felséges Ház-
nak hosszas boldog életéért maga a'
Mélt. Gróf Fő Ispány Úr Ó Nagysága kö-
szönte el a' poharakat; mely köszöntéseit
mindannyiszor pohár üritések, Virát kiál-
tások, és ágyuropogások követték. —
Végre, mind ezeket a' Vármegye' Házának
ékes kivilágosítása és egy vig tánczos mu-
latság fejezte be, melyre az egész Várme-
gye' Nemes Rendei előre meghívva voltak.
— Így tisztelték meg a' haládatos buzgó
gyermek jó Atyjok' Születésének jeles
Öröminncpét!

Szilágy-Csehől Febr. 14-kén.
Hivatalos kötelességem hozván magával,
éppen akkor fordultam meg ezen Mező-
Városban; a' midőn Felséges Fejedelmünk
I-ső Ferencz Születése Napja Celebrat-
tatott a' tegnapi napon. Nem lehet volta
képpen le írni azt a' Gyönyörűséget me-
lyet érzettem látván ezen együgyű Nép-
nek buzgólkodását, melyet ki mutatott Jó

Fejedelme életéért való esedezésében: a'
Ceremonia Vasárnapra lévén által tétve,
az Isteni tiszteletre harang szó által jel-
adatott. Ekkor a' Helybéli Pap az Oskolá-
ba járó Fiu és Leány gyermekektől zászlók
közt a' Templomba bé kísértetvén, az Is-
teni tisztelet el kezdődött, és Orgona mel-
lett énekelte a' 72-dik Soltár 1-ső és
2-dik verse, ekkor a' Tiszteletes Pap fel-
menvén Predikáló Székébe buzgó kö-
nyörgés után felolvasta Sz. Lezczkél a'
Sz. Dávid 61-dik Soltára 7 és 8-dik verseit.
Melyeken építvén elmékedését, 3 vonások-
ban adta elő a' Jó Fejedelemnek tulajdon-
ságait 's velős erősségekkel meg mutatta
azt, hogy ezen tulajdonságok ki-fogáson
kívül meg vagynak a' mi Felségesen Ural-
kodó Fejedelmünkben. A' mikor is taní-
tásának első részét végezvén a' Nép fel-
állott és buzgón énekelte a' 61-dik Soltár
5-dik versét az éneklés alatt az itt lévő
Nemesek és Udvari Tisztek 12 pár pis-
toly lövésekkel harsogtatták a' levegő eget.
— Ezt cselekedték a' Tanítás 2-dik része
végzetekor is énekeltevén hasonló Cere-
móniával a' 6-dik vers. Elvégezödvén a'
Tanítás szívreható esedezést és könyörgést
nyújtott fel az egész Gyülekezet Felséges
Fejedelmünk betses életéért, és tartós Or-
száglásáért a' Királyok' Királyához. Az
Ámment ismét sűrű lövöldözések és öröm
kiáltások követték. Így bévégezödvén az
Isteni tisztelet öröm könnyek között, és
belső megelégedéssel tértem szállásomra,
látván a' Jó Királyhoz való hűséget szere-
tetet még az alacsonyabb rendűek között
is. Azon nap este az ott lakó Kereskedők
a' helyhez képest Bált adtak; melyet dí-
szesebbé tett a' vidékről egybe gyűlt Ne-
mesi Rend. — „Éljen a' Jó Fejedelm!
éljen a' Jó Atya, éljen a' Jó Pásztor a'
mi I-ső Ferenczünk!!!“